

תת"ע 7485/10/15 - מדינת ישראל נגד יהודה בן מויאל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

12 מרץ 2018

תתע"א 7485-10-15 מדינת ישראל נ' בן
מויאל

לפני כבוד השופט דן סעדון
בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
יהודה בן מויאל
ע"י בא כוחו עו"ד דוד גולן

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של נהיגה בשכרות מכוח סירוב להיבדק. להבהרת מהלך גזר הדין אקדים ואומר כי הנאשם נהג בעוד מאסר מותנה בן 7 חודשים תלוי ועומד נגדו מתיק אחר (6210-06-13 גז"ד מיום 15.7.14).

2. הנאשם כפר בתחילה במיוחס לו אך חזר בו מכפירה, הודה, הורשע ונשלח, לבקשתו, לקבלת תסקיר שירות מבחן. שני התסקירים הראשונים לא באו בהמלצה שיקומית בעניינו של הנאשם. בהמשך צוין כי הומלץ לנאשם לעבור אבחון מקצועי לבדיקת אפשרויות טיפול בו בתחום ההתמכרויות. בתסקיר האחרון מצוין שירות המבחן כי הנאשם משתף פעולה בטיפול, כי חל שינוי בגישתו ובנכונותו ליטול אחריות לשינוי אורחות חייו. לאור זאת, המליץ שירות המבחן על הארכת המאסר המותנה לצד הטלת צו של"צ וצו מבחן.

טיעוני הצדדים לעונש

3. התביעה עותרת למצות עם הנאשם את הדין ולהטיל עליו מאסר שלא יפחת מ-10 חודשים לצד פסילה לשנים ורכיבי ענישה נלווים. לטענתה, חומרת העבירה כשלעצמה מצדיקה מיצוי הדין עם הנאשם במיוחד משעה שמדובר, לטענתה, בכשל רביעי מסוגו שנעבר בעת ש מאסר מותנה ריחף מעל ראש הנאשם אך לא הצליח להרתיעו. התביעה מדגישה את הרצידיביזם בהתנהלות הנאשם: האירוע נשוא תיק זה אירע באוקטובר 2015 ובעוד ההליך תלוי ועומד בפני בימ"ש זה שב הנאשם ונהג בהשפעת אלכוהול פעם נוספת והפעם בספטמבר 2016 ומכאן יש ללמוד כי אין אימת הדין שורה על הנאשם. עברו של הנאשם הוא מכביד. הנאשם נוהג משנת 1996 ומאז צבר 43 הרשעות קודמות בתעבורה. לחובתו עבר פלילי בתחום הסמים והאלימות. התביעה מתייחסת בטיעוניה לאפשרות להארכת המאסר המותנה וטוענת כי אין הצדקה להורות כך וזאת משום שעונש מאסר מאחורי סורג ובריה הוא עונש הולם למי שכשל פעם רביעית בעבירה דומה ומשום שהמאסר המותנה כבר הוארך ועל כן המאסר המותנה הינו, כיום, חב הפעלה.

4. ההגנה אינה חולקת על צדקת טיעוניה של התביעה. לטענתה כוחם של טיעוני התביעה יפה למי שלא עבר

תהליך בדומה לנאשם שלפני. לטענת ההגנה, התסקיר האחרון בתיק מוכיח כי הנאשם אינו נוגע בסמים, עלה על דרך המלך ונסללה אפשרות לשיקומו כך שהטלת מאסר מאחורי סורג ובריאח תפגע בתהליך השיקום. ההגנה מאשרת כי הנאשם "בעיצומו" של תהליך שיקום וכי אין לדעת כיצד יסתיים תהליך זה. עם זאת, היא טוענת כי יש לתת הזדמנות הוגנת לנאשם להשלים את המהלך שאם יצליח יצאו הנאשם והחברה כולה נשכרים. מעבר לכך נטען כי הנאשם הודה וחסך זמן יקר ועל כן יש להקל בעונשו.

5. הנאשם בדברו האחרון הביע שביעות רצון מן המהלך השיקומי בו הוא נוטל חלק. לדבריו, הוא עתיד להינשא ושימתו מאחורי סורג ובריאח תגרום לו "טראומה".

דין והכרעה

6. זה יהיה סדר הדין: תחילה אקבע את מתחם העונש ההולם בנסיבות. לאחר מכן אבחן אם יש הצדקה (או אפשרות) לסטות ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. בסופו של יום אקבע את העונש בגדר המתחם.

מתחם הענישה

7. נהיגה בשכרות נחשבת ל"אם כל חטאת". הטעם לכך ברור: "שכרות פוגעת ביכולתו המנטאלית של השיכור: היא מערפלת את הכרתו ומונעת ממנו להעריך נכונה את המציאות ובדרך זו שוללת ממנו את היכולת לקיים שיקול דעת רציונאלי ולכוון את התנהגותו על פיו" (ע"פ 5002/94 בן איסק נ' מדינת ישראל, פ"ד מט (4) 151, 163). כן נקבע כי "נהיגה בשכרות הינה אחד מן הגורמים המרכזיים לגרימתן של תאונות דרכים אשר נהפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה" המסכנת את שלום הציבור ופוגעת בביטחונו. לפיכך, מדיניות הענישה בעבירות אלה מחייבת את בית המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים" (רע"פ 861/13 קאייס אחמד נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). ברוח זו נקבע כי "נהיגה בשכרות הינה מן הרעות החולות שבכביש, שסכנתן בצידן ועוללות לגרום לאסונות בחינת 'מכונת מוות נעה'. ההחמרה היא גישת המחוקק וסטייה ממנה היא חריג והמחמיר אינו מפסיד..". (ע"פ 3638/12 וקנין נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

8. עבירה של נהיגת רכב בשכרות, גם כאירוע ראשון מסוגו, מחייבת הטלת עונש מרתיע. לשם כך נקבעה פסילת מינימום בת 24 חודשים למי שהורשע בעבירה זו כאשר הסטייה ממנו היא רק בנסיבות חריגות (רע"פ 8387/06 איילא נ' מדינת ישראל (לא פורסם)). לצד הפסילה מושתים רכיבי ענישה מסוג פסילה על תנאי, קנס וכן מאסר על תנאי או מאסר בפועל, כפועל יוצא של נסיבות המקרה, עבר תעבורתי, נסיבות אישיות וכיו"ב (ראו: עפ"ת (מר') 59659-07-14 מרדושי נ' מדינת ישראל (לא פורסם) שם נקבע כי "הגיעה העת להעלות את רף הענישה באופן משמעותי שכן עד כה הפסילה לתקופות ממושכות לא הפחיתה עבירות אלה ואין בכך ולא היה בענישה הקיימת כדי להרתיע באופן ממשי. מכאן שיש לגזור מאסר בפועל בעבירה זו גם בהיותה עבירה ראשונה. השאלה אם לשלוח אדם למאסר בעבודות שירות או למאסר בפועל, תיבחן בין היתר על רקע כמות האלכוהול שנמצא בגופו, עברו התעבורתי, נסיבות ביצוע העבירה, מצבו המשפחתי, מצבו הבריאותי, אך אין מקום שלא ייגזר עונש שרכיב המאסר מצוי בו". (אושר ברע"פ 8261/14 אלחרר מרדושי נ' מדינת ישראל (לא פורסם)).

9. אם זהו מתחם העונש ההולם למי שחטא פעם אחת ויחידה, מהו מתחם העונש למי שחטא פעם אחר פעם?
- ברע"פ 444/08 **משה יוסף נ' מ"י** אושר עונש מאסר בן 9 חודשים ועונש פסילה ופסילה בת 18 חודשים לצד ענישה נלווית כמו מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וכד'.
 - בעפ"ת 35708-06-10 **שמאלי נ' מדינת ישראל** נדון עניינו של מי שנהג פעמיים, בסמיכות זמנים יחסית, ברכב כשהוא שיכור. באותו מקרה ציין שירות המבחן כי הנאשם מכור לאלכוהול וזקוק להמשך קשר טיפולי. על מנת לאפשר זאת המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך שנה ולהימנע מהטלת עונש מאסר בפועל בנימוק כי עונש כזה יקטע את תהליך השיקום החיובי בו החל הנאשם. בימ"ש לתעבורה הטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, 5 שנות פסילה ורכיבי ענישה נלווים. ערכאת הערעור התערבה בגזר הדין והעמידה את רכיב המאסר על 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות והטלת צו מבחן וזאת, לדבריו, בשל רצון להימנע מפגיעה בתהליך השיקום בו מצוי הנאשם. בימ"ש המחוזי הדגיש כי הטעם להתערבות בעונש היה **"שילובו בתהליך השיקומי והמלצת שירות המבחן"**. בימ"ש המחוזי נמנע מלהתערב ביתר רכיבי הענישה שהוטלו על הנאשם באותו מקרה.
 - ברע"פ 2508/11 **רומן סמולנסקי נ' מדינת ישראל** אושר עונש מאסר של 4 חודשים, 40 חודשי פסילה, קנס התחייבות וענישה נלווית.
 - רע"פ 2238/09 **מרד נ' מדינת ישראל** אושר עונש מאסר בן 60 ימים לריצוי מאחורי סורג ובריה, 36 חודשי פסילה לצד רכיבי ענישה נלווית למי שנהג שיכור (מכוח סירוב להיבדק) וללא רישיון נהיגה וביטוח בתוקף.
10. **לאור כל האמור אני סבור כי מתחם העונש ההולם בנסיבות נע בין 60 ימי מאסר מאחורי סורג ובריה או 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר, פסילה הנעה בין 2-5 שנים וזאת לצד מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס.**

הארכת המאסר המותנה

11. בתסקירו האחרון המליץ שירות המבחן להאריך את המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם ולהטיל עליו ענישה שיקומית (של"צ) וצו מבחן לצורך המשך שיקומו. אין בידי לקבל המלצה זו. ראשית, עונש המאסר המותנה שהוטל בתיק 6210-06-13 הוארך בגזר הדין בתיק 5882-09-16 ומכאן שכעת המאסר המותנה הינו חב הפעלה ובימ"ש אינו רשאי להאריכו פעם נוספת. שנית, סעיף 85 לחוק העונשין מסמך את בית המשפט להאריך מאסר מותנה יותר מפעם אחת אך זאת אם מצא כי הנאשם מצוי בהליך גמילה מסמים. בעניינו לא נטען כי הנאשם מכור לסמים אלא כי הנאשם מכור לאלכוהול. בתסקירי שירות המבחן צוין אמנם כי נערכים לנאשם בדיקות לגילוי סמים אך לא צוינה בתסקירים כל בעיית סמים אלא בעיית אלכוהול. כך נכתב בתסקיר האחרון כי הנאשם **"מגלה עניין בטיפול בהתמכרותו לאלכוהול"** וכן כי הנאשם **"תאר כי מבין כיום כי ברקע לביצוע העבירה, סבל מבעיה של שימוש לרעה באלכוהול"**. בעניין דומה קבע בימ"ש המחוזי בת"א כי **"סעיף 85 איננו מתאים ואיננו רלוונטי לעניינה של המערערת אשר בעייתה איננה סמים אלא אלכוהול..."** וכן **"אינני יודע דרך בה ניתן לקרוא מתוך פקודת**

הסמים שכרות (עפ"ת (ת"א) 50294-02-16 **שלייפר נ' מדינת ישראל**). שלישית, מתחם העונש ההולם כולל עונש מאסר מאחורי סורג ובריש או בעבודות שירות. סטייה לקולא מן המתחם משיקולי שיקום אפשרים מקום בו הנאשם "השתקם" או כי קיים סיכוי של ממש שישתקם. בענייננו נכון אני להסכים כי חל שינוי חיובי בגישתו של הנאשם ביחס למהלך הטיפול וודאי בהשוואה לאמור בתסקירים קודמים. עוד ניכר כי שירות המבחן בחר לתת משקל הנכבד לשינוי בעמדתו של הנאשם, לשיתוף הפעולה שהחל לגלות עם גורמי הטיפול ולנכונות שהביע לשנות אורחות חייו. יחד עם זאת - וכפי שצוין בטיעוני ההגנה לעונש - ההליך מצוי בעיצומו ואין כל הערכה בנוגע למידת ההצלחה הצפויה לו. לפיכך, ועם כל כמה שיש לברך את הנאשם על המפנה החיובי במצבו, לא ניתן לקבוע כי הנאשם "השתקם" או כי קיים "סיכוי של ממש" שישתקם.

12. אשר לעונש בגדר המתחם. לזכות הנאשם יש לזקוף את הודאתו ונטילת האחריות על מעשיו ואת העובדה שהנאשם החל לגלות תובנה לחומרת מעשיו והסיכון שיצר בהתנהגותו. כן יש לזקוף לחובתו את נכונותו לעשות מאמץ ולשנות מאורחות חייו וכן את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו בטיעוני ההגנה. לחובתו יש לזקוף את עברו התעבורתי והפלילי ובכלל זה את ריבוי העבירות של נהיגה בהשפעת אלכוהול ואת העובדה שמאסר מותנה (שלימים הוארך) לא הרתיע את הנאשם מלשוב ולעבור את העבירה בה הורשע בתיק זה. כאן המקום לציין כי השיקולים שציינתי לזכות הנאשם ובעיקר המפנה החיובי בהתנהלותו ושיתוף הפעולה במהלך השיקומי מהווים לדידי טעם לסטות מן הכלל הקבוע בסעיף 58 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 לפיו **"מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש המאסר על תנאי, יישא, על אף האמור בסעיף 45, את שתי תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות"**.

לאור כל האמור אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מורה על הפעלת עונש המאסר המותנה בתיק 6210-06-13 (7 חודשים) לריצוי מאחורי סורג ובריש. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבימ"ר ניצן ביום 28.5.18 בשעה 08.30 כשברשותו תעודת זהות או דרכון. באפשרות הנאשם לעבור אבחון מוקדם מול שב"ס.

ב. פוסל את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 40 חודשים בניכוי 10 חודשי פסילת רישיון שרוצו במסגרת תיק זה. יתרת הפסילה מצטברת לכל פסילה אחרת שהוטלה על הנאשם. הנאשם יפקיד רישיונו במזכירות בימ"ש זה עד ולא יאוחר מ-28.5.18 שעה 12.00.

ג. פסילה מותנית בת 12 חודשים ל-3 שנים שתחול על עבירות של נהיגה בשכרות, נהיגה בהשפעת משקאות משכרים או נהיגה בזמן פסילה.

ד. מאסר מותנה בן 9 חודשים ל-3 שנים שיחול על העבירות שפורטו בס"ק (ג) לגזר דין זה.

ה. קנס בסך 1500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו לתשלום ב-ב-5 תשלומים החל מ-12.5.18 ובכל 12

לכל חודש עוקב.

באחריות הנאשם לקבל שוברים לתשלום הקנס ממזכירות בימ"ש זה.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, 12 מרץ 2018, במעמד הנוכחים.